

Általános sztrájk a Délvidék megszállt területein.

Temesváron, Pécsen és Szabadkán megálltak az összes üzemek. — A szerbek hűségüket követelték a köztisztviselőktől. — Nem közlekedik a vasút, nem működik a posta. — A szegedi vasutasok szerepe a sztrájkmozgalomban.

(Saját tudósítónktól.) Pénteken délelőtt 10 órakor a Magyarországi Vasutasok Szövetségének szegedi helyi csoportja Temesvárról a következő értesítést kapta:

Leadatott körtáviratként, Temesvárról — Szörögig.

A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége a Vasutas Szövetséggel a szerb erőszakoskodások miatt elhatározta, hogy pénteken délelőtt 10 órától a munka és forgalom teljesen beszüntetessék. Felhívjuk a csatlakozásra. A vonatok tartózkodási helyükön megállanak, a 711-es (Temesvárról — Szegedre érkező) személyvonatot kérjük a végállomásra továbbítani. A temesvári szervezet.

A körtávirat híre gyorsan elterjedt a szegedi vasutasok körében. A szegedi helyi csoport vezetőségét Olejnyik József párttitkár azonnal rendkívüli ülésre hívta össze. A vezetőség rögtön érintkezésbe lépett a temesvári elvtársakkal, ahonnan rövid értesítésül jelentették, hogy, délelőtt 10 órakor az összes városi, közigazgatási, postai és vasutas alkalmazottak, továbbá az összes gyárak és ipartelepek beszüntették a munkát.

Az értesítés arról is szólt, hogy az egész temesvári üzletvezetőség vonalhálózatán sztrájkba léptek a vasutasok. A szegedi vasutasok, miután a körtávirat a szegedi vonalakon is végigfutott, összeköttetést kerestek a szegedi üzletvezetőség vonalain levő nagyobb állomásokkal is, amelyek sorra jelentették, hogy a szolidaritást állják.

(Szabadkán is kitört a sztrájk.)

A temesvári értesülés vétele után Szabadka érdeklődött a szegedi csoportnál, miután a közvetlen összeköttetést nem bírták 10 óráig megszerezni Temesvárral. Közben Temesvár jelentkezett és közölte Szabadkával az eseményeket, mire az ottani vezetőség is bejelentette, hogy

délután 2 órától kezdve Szabadkán is minden munka megáll.

Délután 3 órakor Szabadkáról megérkezett az utolsó értesítés, hogy a sztrájk ott tart.

Pécsen kitörő örömmel fogadták a sztrájk híreit és ott is sztrájkba léptek.

Szabadkán át kapták a szegediek azt az értesítést, hogy a pécsiek is várják Temesvár megmozdulását. Örömmel csatlakoznak, mivel az ottani állapotok is türethetetlenek. Most már nyilvánvaló lett, hogy

a szerbek által megszállt területeken kitört az általános sztrájk.

Szabadkán is, Pécsen is csatlakoztak a postások, közhivatalnokok és szervezett munkások a további szerb erőszakoskodások megakadályozására. Ennek a felsőmagyarországi eseményrész sztrájk után be kellett következnie. Ez előrelátható volt.

(A szerbek várták a bánati sztrájkot.)

Temesváron, mint onnan jelentik, már napokkal előbb felszólították a vasúti műhelyi munkásokat, akik üzemzavar és szénhiány miatt napokon keresztül nem dolgozhattak, hogy vegyék fel a munkát és általában a vasutasok ne próbáljanak sztrájkba lépni, mert a szerb parancsnokság a legszigorúbb katonai büntetésben fogja részesíteni nemcsak a sztrájkolókat, hanem azok hozzátartozóit is.

(Hogyan tört ki a temesvári sztrájk.)

Pénteken az utolsó vonattal érkezett Szegedre a temesvári munkásság egyik vezető tagja, aki a következőket mondotta el munkatársunknak:

— A szerbek viselkedése nap-nap után türethetlenebbé vált a városban. Esténként megállították a szerb katonák a járőreket és elszedtek tőlük minden értéket. Az egyik őrségre azzal csalták be az embereket, hogy ott cukrot kaphatnak. A hiszékenyek lépre mentek. Bent aztán elvették a pénzüket és ha szólni mertek, elverték őket. A botbüntetés napirenden volt. Vaggonszámra hurcoltak el minden fehérműt, posztót, élelmiszert a városból. A város teljesen ki van fosztva. A hatóság többször fordult orvoslásért egy szerb, mint a francia parancsnoksághoz, azonban eredmény nélkül. Az elkeseredés így óráról-órára nőtt. Csütörtökön az új szerb parancsnok, aki szerdán tette be a lábát Temesvárra, első intézkedéseként elmozdította Dr. Roth Ottó kormánybiztost, Jakobi Kálmán főispánt, lecserélték az összes közigazgatási tisztviselőket, az adóhivatalt teljesen feldúlták, az irattárát és az okmányokat elszállították. Lefoglalták az iskolákat stb. Az összes postásokat, vasutasokat és a többi közhivatalnokokat eskütelére akarták kényszeríteni! A tisztviselők természetesen erre nem voltak hajlandók. A postafőnököt próbálták megnyerni, hogy hasson a személyzetre. Nyomtatványokat osztottak ki azzal, hogy aki nem írja alá a hűségnyilatkozatot, azt azonnal elbocsátják. A tisztviselők a nyomtatványokat ki sem töltötték. Erre a főpostáról és az adóhivatalból kizavarták az összes tisztviselőket. Roth kormánybiztosnak a francia parancsnokságon kellett védelmet keresnie.

Ezeknek az eseményeknek a hatása alatt állott csütörtökön egész Temesvár. Az emberek végtelen szomorúság vett erőt. A szociáldemokrata-párt vezetősége a vasutasokkal és postásokkal tárgyalva abban állapodott meg, hogy emlékiratot nyújtanak át úgy a szerb, mint a francia parancsnokságnak, orvoslást kérve az eddig történetekre és biztosítékot a jövőre, hogy hasonló erőszakoskodások elkerüljenek. Az emlékiratra péntek délelőtt 9 órára kértek választ. A szociáldemokrata-párt vezetősége az összes szervezett postásokkal, vasutasokkal, adóhivatalbeliekkel megállapodott abban, hogy az esetben, ha a válasz nem lesz kielégítő, sztrájkba állnak. A szerbek ugyanis a vasutasokat is felakarták esketni pénteken, ha másként nem, kényszer útján. A válasz bizonyára kedvezőtlen volt — mondotta a munkásvezér — mivel én reggel 9 óra 30 perckor ültem fel a vonatra és ott értesültem, hogy az összes gyárak, hivatalok és kereskedők sztrájkba léptek.

(A szegedi vasutasok szolidarisak a bánatiakkal.)

Az összes szegedi vasutasok megállapodtak abban, hogy a demarkációs vonalon alól szolgálatot tevő kártársaik ügyét mindenben a magukéva teszik és hogy azok érdekeit minden erőszakkal szemben védeni és támogatni fogják. Vigyázó István üzletvezető csak délben érkezett haza hivatalos kiküldetéséből és a mozgalomról csak itthon értesült. A vasutas szövetség helyi csoportjának vezetősége azonnal felkereste az üzletvezetőt és bejelentette, hogy a szegedi vasutasok teljes szolidaritást vállalnak a sztrájkolókkal és így

Temesvár, Becskerek felé nem indítanak vonatot. A vonatkísérő személyzet nem lép fel a szerelvényre, a mozdonyvezetők nem vállalkoznak a mozdony vezetésére és a forgalmi személyzet nem teljesít semmilyen szolgálatot a szerbek részére.

— Magyar kötelességünk parancsolja ezt nekünk és szociális együttérzésünk követeli tőlünk, hogy minden erőnkkel védjük magyar véreink és kártársaink érdekeit.

Vigyázó István üzletvezető közölte a küldöttséggel, hogy a bánati vasutak szerb parancsnokának egy távirat várta, amely elrendeli, hogy a szegedi üzletvezetőség személyzetét hívja fel: mivel a vasúti alkalmazottaknak a sztrájkolásra okuk nincsen, elrendeli, hogy azonnal térjen vissza mindenki szolgálatára és hogy a péntek délután 5 óráig fentállott összeforgalom felvétessék. Ha a személyzet ezen idő alatt nem tér vissza szolgálatába és a forgalom nem indulna meg, úgy a katonai büntető-törvények értelmében fog eljárni a bánati vasutak parancsnoka, Joakimovics Dusan mérnök, alezredes.

Vigyázó üzletvezető kijelentette a küldöttségnek, hogy a táviratot köröztetni fogja a szegedi üzletvezetőség vonalán. A vasutasok bizalmiférfiai azonban

szembehelyezkedtek az üzletvezetővel és a legerélyesebben kijelentették, hogy erőszakkal is megakadályozzák a szerb parancsnokság táviratának leadását. Vigyázó üzletvezető erre a következő kijelentést tette:

— Kénytelen vagyok a tényeket leszögezni és jelentésem az események figyelembevételével fogom az igazgatásnak megtenni. Én passzív szerepet játszom ebben az esetben és nem tehetek mást, mint a szolgálat érdekét védem. Miután a fegyverszüneti szerződés a vasutak akadálytalan közlekedését is biztosítja a megszállóknak, nekem a táviratot le kell adatni. Természetesen, ha Önök ezt erőszakkal megakadályozzák, ez ellen én magam nem tehetek semmit. Szabálytalanságot nem követek el.

A küldöttség tagjai türelmetlenül hallgatták az üzletvezető kijelentéseit és többen izgatottan kiáltották:

— Mi ezt a rendelkezését meg fogjuk akadályozni az üzletvezető urnak. — Itt nem lehet más érdekről szó, mint a magyarságról. — Ez nem hivatalos copf.

— Még egyszer a leghatározottabban kijelentem, hogy tiltakozom minden olyan ténykedés ellen, amely az üzlet vitelét megakadályozza.

A szövetség vezetősége erre a legelégületlenebb hangulatban, hangos kifakadásokkal távozott az üzletvezetőtől és azonnal a táviratterembe vonultak, ahol felhívták a táviróhivatalt, hogy a táviratot senki le ne adja, mivel azt a magyarság és a kártársak ügye árulójának fogják tekinteni. Erre két bizalmi férfi visszamaradt a táviróhivatalban, hogy erőszakkal megakadályozzák a szerb parancsnokság körtáviratát.

A táviratot nem adták le, bár Vigyázó üzletvezető rendeletileg intézkedett. Felháborodással tárgyalták a délutáni órákban Vigyázó ama eljárását a szegedi vasutasok, hogy délután három órakor tanuk jelenlétében felszólította a vasutasok két bizalmiférfiát, hogy hagyják el azonnal a táviróhivatalt, különben kárhatalommal viteli el őket. A bizalmiférfiak továbbra is ott maradtak. Az esetről a szociáldemokrata-pártnak is jelentést tettek, mire a párt részéről Nemes Lajos tárgyalt Vigyázó üzletvezetővel, kifogásolva az üzletvezető magatartását, amely szocialista felfogás szempontjából sem bírálható az ügy érdekében egészen hazafiasnak.

(A vasutasok Sós tábornoknál.)

A helyi csoport vezetősége számolva min-

„Médi Specialité“ az egyetlen és legjobb minőségű higiénikus szivarkahüvely.

Főraktár: Szeged, Jókai-utca 11. sz. Telefon 15—20., ahol különben olcsóbb gyártmányú szivarkahüvelgek is kaphatók. Viszontelárusítókna is a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Kapható mindenütt!

Egy doboz 2 korona.